

Hollmén-suku

Perustettu 1965

JOULUKUU 2011

Toimitussihteeri Ville Pertola
Paino: Painorauma Oy

Puheenjohtajan terveiset

Kädessäsi on sukuseuramme perinteinen joka toinen vuosi ilmestyvä lehti. Toimintamme on muutoinkin ollut melko perinteistä. Viimevuotista sukukokousta halusimme muuttaa vähän keveämmäksi ja toiminnallisemmaksi. Toivottavasti onnistuimme siinä.

Sukukokouksessa nostettiin ensi kertaa lipputankoon seuramme uusi sukuvieri. Sinivalkoiseen viiriin on luonnollisesti kuvattu myllytunnuksemme.

Myllymme historiaa on dokumentoitu tuleville sukupolville. Kalle Hollmén esitteli myllyä ja ammattikuvaa ja tallensi tämän dvd:lle. Tämä uutustuote on nyt tilattavissa. Projektin puuhmiehenä toimi Sakari Alaranta. Lausun parhaat kiitokseni Sakarille tästä suuresta kulttuuriteosta.

Seuramme ensi vuoden tärkein tapahtuma on retki Saariston rengastielle. Viime vuosien kesäretket ovat suuntautuneet merelle. Tällä kerralla katsomme merta rannalta, bussista ja yhteysaluksilta käsin. Lisää tietoa ja ilmoittautumisohjeet toisaalla tässä lehdessä.

Sukuseuramme sai viime vuonna merkittävän testamenttilahjoituksen Toini Hollménin jäämistöstä. Tämän avulla pystymme paremmin toteuttamaan toimintaamme. Lehdessämme on kirjoitus Toini Hollménin elämästä.

Kiitokset kaikille lehtemme tekoon osallistuneille. Erityisesti sukuneuvostosta pois jääneelle Ville Pertolalle, joka taas kerran on toiminut lehden toimitussihteerinä.

Toivotan rauhallista joulun aikaa ja onnekasta vuotta 2012 kaikille sukumme jäsenille.

Kaarinassa marraskuussa 2011

Timo Hollmén, sukuneuvoston puheenjohtaja

Uusi sukuneuvoston jäsen opintomatalla Lapissa

Laura Pirilä (Hannes Pirilän tyttärentytär) tuli mukaan sukuneuvostoon ja totesi tarvitsevänsä lisää tietoa Lapin pitäjästä. Niinpä 22.5.2011 teimme opintoretken Lappiin. Mukana olivat Lauran äiti Auli Toivanen ja äidin serkku Urpo Yli-Kerttula. Jo Lappia lähestyessä näimme Lindgrenin ja Yli-Kerttulan, Aulin serkkujen kotitalot. Lapin kirkolla tapasimme Kaisa Laineen ja yhdessä katsastimme kirkon ja kirkkomaan, erityisesti edeltävien sukupolvien edustajien haudat. Sieltä siirryimme Sukkalan kylään Inkeri Anttilan luo kahville. Seurueeseen liittyi oppaaksi Ville Pertola, Hannes Pirilän Yrjö-serkun poika. Saimme tavata Kodiksamissa Nokan tilalla vanhaisäntä Unto Nokan, Taimi s. Pertolan poika, joka näytti paikkoja, erityisesti navettaa monine nähtävyyksineen. Jatkoimme matkaa Viljo Pertolan aikanaan isännöimän Anttilan pihan kautta Kuolimaalle ja ohitimme Pertolan tilat. Poikkesimme Hinnerjoen puolelle katsomaan Vehmaan-Kreulaa, jota Pirilän isäntä Iisakki jonkin aikaa nuoruudessaan viljeli. Sitten ajoimme Ruonalle, jossa näimme Aulin ja Urpon serkkujen kodit Palosaaren, Paunan ja Pirilän sekä koulun, kylätalon ja Katilan. Ajoimme Karikon tilalle ja Ville Pertolan vaarintuvalle. Sieltä vielä Kalervo Hollménin liittyttyä seuraan päädyimme Aliselle-Haudalle, jossa kuulumme

Myllyn seinustalla (vas.) Urpo Yli-Kerttula, Kalervo Hollmén, Auli Toivanen ja Laura Pirilä.

Kalervon selostuksen tuulimyllystä ja tarinan variksen haudasta.

Sukulaissuhteiden muistamiseksi mainitsen vielä, että Hannes Pirilän serkut Taimi, Viljo ja Yrjö Pertola olivat sisaruksia.

Laura sai oivan oppitunnin, ja Auli ja Urpo verestivät miellyttävällä tavalla vanhoja muistojaan.

Auli Toivanen, Urpo Yli-Kerttula

Hollmén-suvun sukujuhlissa Lapissa 25.7.2010

Hollmén-suvun perinteisiin kuuluu joka neljäs vuosi vietettävä sukujuhla. Heinäkuussa 2010 oli jälleen aika kokoontua sellaisen merkeissä. Sukuneuvosto oli päättänyt palaamaan juurille järjestämällä juhlatilaisuuden Lapin Salamakalliolle, jossa sitä on usein ennenkin vietetty.

Juhlapäivä aloitettiin juhla jumalanpalveluksella Lapin kirkossa. Jumalanpalveluksen toimitti kapalainen Olavi Saurio. Tilaisuuden jälkeen laskettiin kukkalaitteet sekä kirkkomaalle haudattujen että Karjalaan jääneiden sankarivainajien muistopatsaille, Isak Hollmén nuoremman muistokivelle ja Lovisa Hollménin muistoristille.

Kirkkomaalta siirryttiin lämpimässä heinäkuuisessa säässä Salamakallion tanssilavalle aloittamaan varsinaista sukujuhlaa kello 12. Juhlaväen toivotti tervetulleeksi Sakari Alaranta, joka tilaisuuden aluksi yhdessä Timo Hollménin kanssa vihki käyttöön sukuseuran viiriin. Ensimmäinen viiri luovutettiin Alisen-Haudan taloon isäntä Ilkka Hollménille. Viiriin kuviona on Alisen-Haudan tuulimylly valkoisena sinisellä pohjalla.

Sukukokouksen tulijat saivat järjestyksessä ilmoittautuessaan nimikyltin. Osallistujat oli sijoitettu satunnaisesti numeroituihin pöytiin. Näin haluttiin sekoittaa ”valmiita kuvioita” ja tutustuttaa keskenään muuten toisiaan harvoin tapaavia suvun jäseniä toisiinsa. Juhlasalin seinällä oli sukupuu, johon osallistujien toivottiin nuppineuloilla merkitsevän oman sukuhaaransa. Salissa oli näytteillä ja myynnissä sukuseuran tuotteita. Sukuneuvoston päivystyspisteessä oli mahdollista päivittää jäsenyystietoja, ja pöydän luona oli ajoittain väkeä tungokseksi asti.

Alkuhartauden ja ruokarukouksen piti pastori Sisko Raitis. Ruokailun oli järjestänyt Messi Catering. Runsaan noutopöydän ja vapaan seurustelun jälkeen oli varsinaisen sukukokouksen aika. Puheenjohtaja Timo Hollmén avasi kokouksen klo 14.30. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin kirjailija Harri Raitis ja sihteeriksi

Kaisa Laine. Pöytäkirjan tarkastajina ja ääntenlaskijoina toimivat Aarne Anttila ja Olli Yli-Kerttula. Aikuisia osallistujia todettiin paikalla olevan 121 ja lapsia 16. Sukuneuvoston sihteeri Jouko Anttila luki ääneen toimintakertomuksen 2006-2010, joka oli myös jaettu osallistujille esityslistan mukana. Rahastonhoitaja Kari Laiho esitti selonteon toimintakauden taloudesta, minkä jälkeen kokouksen puheenjohtaja luki tilintarkastuskertomuksen ääneen. Tilinpäätös vahvistettiin ja sukuneuvostolle myönnettiin vastuuvapaus.

Kokous valitsi sukuneuvoston puheenjohtajaksi uudelleen Timo Hollménin. Sukuneuvoston jäsenyydestä vapautusta pyytäneiden Ville Pertolan ja Urpo Yli-Kerttulan tilalle valittiin Lapista Krister Pertola ja Turusta Laura Pirilä. Toimintasuunnitelmaksi 2010-2014 kirjattiin suvun henkisen perinnön ja yhteenkuuluvaisuuden tunteen säilyttäminen nykyisten taloudellisten resurssien puitteissa. Erityisen tärkeänä mainitaan Alisen-Haudan

tuulimyllyn tunne- ja kulttuuriarvo. Jäsenten oma vastuu ja aloitteellisuus jäsenyys- ja osoitetietojen päivittämisessä todettiin keskustelussa merkittäväksi. Varsinainen sukukokous päätettiin klo 15.

Pöytäkunnittain järjestäytytiin leikkimielistä kisaa varten. Sukuneuvoston jäsenet olivat valmistelleet rasteja, joilla päästiin testaamaan sillanrakennustaitoja ja tunnistamaan vanhoja työkaluja. Samanaikaisesti oli mahdollista jatkaa myös vapaata seurustelua sekä iltapäivän lämmössä ulkosalla että suhteellisesti viileämmässä Salamakallion sisätiloissa. Kisan voitti Kalervo Hollménin ja Olli Alarannan pöytäkunnan joukkue. Kilpailun kekseliäs sillanteko mestari oli Sakari Pertola.

Rastien jälkeen kokoonnuttiin vielä kahvittelemaan. Sakari Alaranta palkitsi kilpailun voittajajoukkueen. Puheenjohtaja Timo Hollmén lausui päätössanat, ja juhlatilaisuus päätettiin Satakunnan lauluun.

Sukujuhlan jälkeen oli halukkaille järjestetty mahdollisuus tutustua Haudan kylässä olevaan Hollménin myllyyn, jonka esittelijänä toimi paikallaolijoista iäkkäimmäksi ilmoittautunut Kalervo Hollmén.

Kaisa Laine/Jouko Anttila, Lappi

Harri Raitis johtaa puhetta sukukokouksessa.

Sukuvieri lahjoitetaan Alisen-Haudan tilan edustajille Kosti, Mareena ja Pirkeko Hollménille. Luovuttajina sukuneuvoston edustajat Ville Pertola, Sakari Alaranta ja Mikko Haaslahti.

Iisakki Pirilän lastenlasten serkuskokous Lapissa 2.6.2011

Iisakki Pirilä (1859-1944) toimi Ruonan kylän Pirilän talon isäntänä 1886-1927. Hänen ensimmäinen vaimonsa oli Maria Sofia Katila (s. 1864) Tämä kuoli vain 25-vuotiaana joulukuussa 1889. Avioliitosta jäi kolme lasta, mutta vain kaksi eli aikuisiksi, ja he saivat kaikkiaan 7 lasta. Iisakki meni syyskuussa 1890 naimisiin Alisen-Haudan tyttären Hilma Loviisa Hollménin kanssa. Tästä avioliitosta syntyi 10 lasta, joista 4 kuoli lapsettomina. Iisakille ja Hilmalle syntyi kaikkiaan 23 lastenlasta, joista tätä kirjoitettaessa on elossa 16. Serkuspiirissä syntyi ajatus yhteisestä tapaamisesta, ja helatorstaina 2009 kokoonnuttiinkin Eurajoelle Vuojoen kartanoon. Siellä suvun ja Pirilän talon historiaa tuntevat, etenkin Pirilän isäntä Tapio Pirilä, ja serkku Teuvo Pirilä, toivat esille meille useimmille ennestään aivan tuntematonta, arvokasta tietoa. Saatiin kuulla, että Pirilän isännistä on tietoa peräti 1500-luvulta saakka. Talo ei kuitenkaan ole saanut sukuvieriä, koska Iisakki Pirilän aikana sen omisti jonkin aikaa kauppias Vesander. Saimme kuulla otteita joistakin Hilma-mummun kirjoittamista kirjeistä, jotka Lilli Keski-Nisula (Pirilän nuorimman pojan Markuksen tytär) luki. Vuojoen kokouksessa päätettiin uusia tapaaminen kahden vuoden kuluttua, ja tällä kerralla paikaksi valittiin Lapissa Kivikylän kotipalvaamo. Kokouksen järjestelyistä vastasivat Reijo Pirilä (Hilma

ja Iisakki Pirilän 6. lapsen Fransin poika), Auli Toivanen (heidän 7. lapsensa Hanneksen tytär) ja Urpo Yli-Kerttula (heidän 8. lapsensa Ellenin poika). Mukaan kutsuttiin luonnollisesti puoliset ja tarjottiin osallistumismahdollisuutta myös joillekin seuraavan sukupolven edustajille. Kiinnostus tällaiseen kokoukseen oli huomattava, osanottajia oli 34, joista 5 seuraavan sukupolven ja kolme nuorinta vielä sitä seuraavan sukupolven edustajina.

Urpo Yli-Kerttula toivotti läsnäolijat tervetulleiksi, otettiin ryhmäkuva ja siirryttiin Kotipalvaamon tiloihin. Ruokavirren ja Hilka Pirilän lukeman vanhan ruokarukouksen jälkeen päästiin aterian merkeissä seurustelemaan ja muistelemaan suvun tarinoita. Varsinkaan nuorempi polvi ei voinut tunnistaa kaikkia, joten osanottajat esiteltiin. Urpo Yli-Kerttula oli kerännyt ja tallentanut suuren joukon suvun kuvia. Osan hän oli esitellyt jo Vujoella, mutta nyt katseltiin niitä uudelleen ja saatiin lisää tietoa kuvien henkilöistä. Valokuvia katseltiin ja henkilöitä yritettiin tunnistaa myös Reijo Pirilän vanhasta albumista, joka kiersi pöydissä. Kahvin merkeissä jatkui vilkas keskustelu, ja vanhemman polven tyytyväisyydeksi nuorisokin tuntui olevan aidosti kiinnostunut sukulaisistaan.

Serkusparvi päätti jälleen uusia tapaamisen kahden vuoden kulut-

Henkilöt vasemmalta alkaen: Kimmo Yli-Kerttula, Sinikka Junnila, Timo Junnila, Marjatta Yli-Kerttula, Veikko Tanner, Tuula Tanner, Jorma Ketola, Pirkko Lehtola

Lapset: Olivia (Karoliina Pirilän, Reijon tyttären tytär), Fanni ja Emma Pirilä (Reijo pojan Hanneksen lapsia) Heidän takanaan Ritva Pirilä, Jorma Keski-Nikula, Toivikki Lindgren, Lilli Keski-Nisula, Anneli Yli-Kerttula, Urpo Yli-Kerttula, Anna-Liisa Pirilä, Raimo Pirilä, heidän tyttärensä Anna-Kaisa Mänttari, Simo Pirilä, Mirja Maikola, Jukka Nikoskelainen, Eeva Nikoskelainen, Auli Toivanen, Paavo Toivanen, Terttu Elo, Teuvo Pirilä, Tellervo Lehtinen, Hilka Pirilä, Laura Pirilä, Aatos Lehtinen, Hannu Elo.

Kuvasta puuttuvat Aira Haapio ja Helena Haapio

Mari Lehtisen, Isak Pirilän ja Maria Katilan lapsenlapsia oli mukana Terttu Elo ja hänen poikansa Hannu Elo, Aira Haapio ja hänen tyttärensä Helena Haapio, Aatos ja Tellervo Lehtinen

Isak Pirilän lapsenlapsia Sinikka Junnila ja hänen poikansa Timo, Pirkko Lehtola

Arvi Pirilä: Teuvo ja Hilka Pirilä, Toivikki Lindgren

Frans Pirilä: Raimo ja Anna-Liisa Pirilä sekä heidän tyttärensä Anna Kaisa, Ritva Pirilä (Reijon vaimo), ja kolme lastenlasta, Jorma Ketola (Mirva-Leenan leski)

Hannes Pirilä: Auli ja Paavo Toivanen, Eeva ja Jukka Nikoskelainen

Ellen Yli-Kerttula: Kimmo ja Marjatta Yli-Kerttula, Tuula ja Veikko Tanner, Urpo ja Anneli Yli-Kerttula

Markus Pirilä: Simo Pirilä, Lilli ja Jubani ja Keski-Nisula, Mirja Maikola

tua, ja sama paikka onkin jo alustavasti varattu helatorstaiksi 2013. Lopuksi laulettiin Satakunnan laulu. Varsinaisen kokouksen päätyttyä joukko osanottajia suunnisti Sam-

mallahdenmäelle muinaismuistoja, ”Kirkonlaattia” tutkailemaan. Tästä jonkin matkaa Lapinjokivartta alapäin sijaitsee Hilma Loviisan kotitila Alinen-Hauta. Osa ser-

kuista kävi vielä suvun haudoilla ja ihailemassa Lapin kirkkoa, osa oli hautausmaalla käynyt jo ennen kokousta.

Auli Toivanen, Urpo Yli-Kerttula

Hevosista ja hevosihmisistä

Eero Hollmén
Niilo Hollménin poika

Uskallan sanoa, että Hollmén-suvussa on kautta aikojen ollut hevosmiehiä ja -naisia, enemmän tai vähemmän ja näihin päiviin tullessa aika erilaisia asian harrastajia kuin entisaikaan. Kun hevonen, suomenhevonen oli itsestäänselvyys, jokaisessa maalaistalossa oli hevonen ja töiden niin vaatiessa useitakin. Muistelen kerrotun, että silloin kun isäni Niilo tuli Luvian Evastille isännäksi hevosia oli yhteensä ainakin 12. Isän kotona Alisella Haudalla pidettiin varmaankin viittä, kuutta hevosta. Kuolimaan Pertolassa puolestaan oli Pekan

muistin mukaan ainakin kymmenen hevosta.

Sota-aikana suomenhevonen taisteli miestemme rinnalla urhoolisesti sekä piti pyörät pyörimässä naisten kanssa kotirintamalla. Sodanjälkeisen yhteiskunnan rakentamisessa sillä oli keskeinen rooli – isänmaamme hyvinvointi on telottu vauhtiin suomenhevosella. Toivonpa, että tämän muistaisivat myös ne suomalaiset, jotka eivät hevosista ole sen kummemmin kiinnostuneita.

Sotaan vietiin hevosia lähes joka talosta ja moni niistä sinne jonnekin

jäikin, samoin kuin miehistä. Muistan kerrotun, että kun setäni Eero kaatui sodassa, samoihin aikoihin sai surmansa rintamalla myös hänen oma hevosensa Välke.

Saariston Antti on kirjoittanut kotitilansa Pokusta, joka lähti ensimmäiseen sotaansa lokakuussa 1939. Pokun hoitaja oli kirjoittanut talvisodan aikaan: ”Kyllä Poku täällä melko hyvin on voinut, vaikka täällä on ollut siinä viitisenkymmentä astetta pakkasta... On meillä maan alle kaivetut tallit, että ei ihan paljaan taivaan alla hevosten tarvitse olla... Pokulta terveisiä täältä kaukaa rintamalta. Me ollaan täällä Isänmaan puolesta.” Poku palasi kotiin talvisodan päätyttyä, mutta joutui jatkosodan syyttyä uudelleen rintamalle. Antti muistelee kirjoituksessaan kuinka keväällä -44 hänen äitinsä sitten kerran tuli klapityömaalle tuomaan postin tuomaa viestiä, että Poku oli kaatunut Isämaan puolesta.

Parhaiten tietenkin muistan lähisuvun hevoset ja niihin liittyneet tapahtumat. Muistissa on hienoja juttuja, jotka tosin ovat saattaneet omassa muistissa tai toisten kertomuksissa vähän muuntuakin ajan saatossa.

Muistan setäni Unton kertoneen, että aikana, jolloin tehtiin maanlu-

nastuksia siirtoväelle, oli myös Kokemäen raviradan avajaisravit. Unto ajoi ori Muralla samassa lähdössä kuin maanlunastuslautakunnan puheenjohtaja Antero Hermonen tamma Sipsulla. Unto oli epäroinyt, voisiko hän tilaisuuden tullen ajaa ohi maanmittausinsinööristä, mutta ajoi kuitenkin. Hermonen oli lähden jälkeen sanonut, että sinulla onkin hyvä hevonen, ei heistä oikein kukaan ole aikaisemmin ohi tullutkaan. Untosta oli tuntunut, että lunastustoimituksessa oli saattanut säästyä muutama hehtaari Vainio-Mikkolan pelloista, toisin kuin hän oli pelännyt.

Noin kymmenvuotiaana olin isän mukana Pertolassa tamma- ja varsanäyttelyissä ja se kansanjuhlan tuntu jäi elävänä mieleen. Hevosia oli paljon, samoin ihmisiä. Maatalousnaiset myivät ”lihaperunia ja kaffetta” alisessa tuvassa ja Eila-emäntä ruokki lautakunnan herrat salissa, kuten tapana oli.

Yrjö Pertola toimi yli kymmenen vuotta Satakunnan Hevosjalostusliiton johtokunnassa ja itse olen hoitanut samaisen yhdistyksen puheenjohtajuutta vuodesta 1998.

Löysin äskettäin vanhan Hevosviesti-lehden, jossa oli näkyvä juttu kun Yrjö Pertola oli myynyt hyvän

hevosen, I palkinnon kantakirjaori Kehon yhdistyksen oriiksi Sallaan. Ville on kertonut, että Keholla ei oikein paljon työajoa ajettukaan, se sai lähes päätoimisesti urheilla.

Vaikka aina 1960-luvulle saakka suomenhevosella oli merkittävä rooli työhevosena, se on ollut myös raviurheilija kautta historiansa. Työhevosaikakaudella sukumme hevosilla ajettiin kilpaa, jos ne siihen vain ikinäkin olivat sopivia. Tietojeni mukaan isäni lisäksi hänen viidestä veljestään kaikki muut, Aattoa lukuun ottamatta ovat ajaneet raveissa. Sukumme hevosharrastajilla on eniten kokemusta suomenhevosten kilpailuttamisesta, mutta myös lämminveriraviurheilussa on ollut menestyneitä harrastajia. 2000-luvun taitteessa Yli-Kerttuloiden menestyksekkäs Lovely Kemp voitti useampia suurkilpailuja, mm. Porin StLegerin ja juoksi kolmena kilpailuvuotenaan reippaasti yli 200 000 euron voittosumman.

En edes tiedä, joskin mukava olisi tietää, miten ja missä muodossa hevosia harrastetaan ja hevosyrittäjyyttä harjoitetaan laajassa suvussamme tänä päivänä. Ratsastusurheilu ja -harrastus on viime vuosina lisääntynyt ja varmaan sillä sektorilla löytyy moniakin toimijoita.

Niilo Hollmén voittaa tammallaan Satus ennätys 1.30,2) maaliraveissa 1950-luvun alkupuolella.

Suvun viiri liehumaan!

Kesällä 2010 avasimme sukujuhlan Salamakalliolla vetämällä suvun viirin salkoon. Ennen viirin neitsytmatkaa kohti tangon nuppi kerroin juhlaväelle viirin vihkipuheessa lipun ja viirin symboliikasta sekä sukumme uuden viirin syntyt historian. Kun pari kuukautta myöhemmin tulin Alisen Haudan pihaan myllydokumenttia kuvaamaan, kiinnittyi katseeni heti pihan yllä keveästi tuulessa heilahtelemaan viiriin. Sen värit sointuivat mainiosti taivaan ja kasvimaailman monenkirjaviin sävyihin ja talon keltaiseen väriin.

Keväällä 2010 totesimme sukuneuvostossa, että suvun viiri toimisi mukavalla tavalla Hollmén-sukuun kuulumisen osoituksena. Ajatus viiristä oli itänyt pitkään hankkeen edistymättä. Toteutus

sai vauhtia, kun Mervi Pertola toi ponnekkaasti esiin, että hän haluaa antaa viirin syntymäpäivälahjaksi sukulaiselleen. Niinhän se on, että usein tarvitaan naisen tahtoa vauhdittamaan asioiden etenemistä. Viirejä valmistavan yrityksen ensimmäinen luonnos oli pöytäviiristä tuttu valkoinen myllymuuten täysin sinisessä viirissä. Hylkäsimme ehdotuksen yksitotisena ja epäsuhtaisena. Emme myöskään pitäneet mielekkäänä käyttää Satakunnan värejä viirin pohjana siitä yksinkertaisesta syystä, että tänä päivänä merkittävä osa sukumme kuuluvista ei koe itseään satakuntalaiseksi. Neutraalina ja omaperäisenä ratkaisuna päätimme yrittää kuvata jollakin tavalla viirissä myllyn ohi virtaavaa jokea. Aiheena se on mukavasti

sekä konkreettinen että symbolinen. Jokiajatuksen siirtäminen viiriin osoittautui kuitenkin luultua vaikeammaksi. Viirin jakaminen pitkittäin puoliksi valkoiseen ja siniseen osaan saisi aikaan Uudenmaan maakuntaviirin. Pitkittäinen sininen raita valkoisella pohjalla tai vastavuoroisesti valkoinen raita sinisellä pohjalla tuottaisi aina Pohjanmaan maakuntiin viittaavan viirin. Kotona ongelman kanssa painiessani Arttu-poikani ehdotti valkoista viirin kärkeä kohti levenevää raitaa, jonka voisi ajatella kuvaavan niin tietä kuin jokeakin. Tämä oivallinen ratkaisu on toteutettu sukumme viirissä. Viirin käytettävyyttä on parannettu isännänviireihin nähden siten, että viirimme on näitä paljon lyhyempi. Näin sukumme viiri sopii matalampiinkin salkoihin ja pysyy siistimpänä sotkeutumatta lähipiuihin.

Kuluvana suvena sukumme vii-

Sakari Alaranta lausuu sukuviirin käyttöönottosanat. Viiriä kannattelevat Ville Pertola ja Mikko Haaslabti.

reja on nähty koristamassa pihoja eri puolilla Suomea. Ohikulkijalle salossa oleva viiri viestii asukkaiden taustasta ja suvun perinteiden kunnioittamisesta. Toivottavasti se toimii myös houkuttimena, herättää ohikulkijoiden uteliaisuuden ja johdattaa sukumme kuuluvia tutustumaan toisiinsa ja etsimään yhteisiä juuriaan. Kuten viiriä

vihkiessäni totesin, jokainen hollménilainen sukuhaara on saanut alkunsa myllymäeltä. Vaikka emme kokisi itseämme lainkaan satakuntalaisiksi, ovat juuremme silti myllyn maisemissa. Viirin avulla voimme löytää tien takaisin myllymäelle.

Sakari Alaranta

Toini Tuulikki Hollmén 1927-2010

Serkkujen, Toinin ja minun, sukulaisuuteen perustuva kiinteä kanssakäyminen kesti yli kahdeksan vuosikymmentä. Lapsuudessa mieleen-painuvia hetkiä olivat ne, kun Toinin isä Johan (Hannes), äiti Elsa ja Toini saapuivat kotiini Kortelan Lehtimäkeen vierailulle Uotilasta. Äitini Maria oli kattanut pöydän lapsuudenkotini Lehtimäen juhlahuoneeseen, saliin. Matkan Uotilasta Kortelaan vieraat taittoivat polkupyörin. Toini istui Isänsä polkupyörän tarakalla. Osoitan perheeni puolesta kiitollisuutemme ja kunnioituksemme Toinille. Kiitos elämänmittaisesta ystävydestä. Toini oli kahden vanha syntyessään. Hänen tietoisuutensa ylitti minun tietoisuuteni.

Toinin isä Hannes menehtyi sairauteen vuonna 1952.

1960-luvulla vaimoni Maija-Liisa ja minä tulimme työhön Uotilaan. Silloin kiinteä yhteydenpitoimme Elsa-tädin kanssa alkoi. Meille mahdollistui vierailu Elsan luona useasti. Hän otti meidät sydämellisesti vastaan ja helli tyttäriämme. Heille Ullalle ja Hannalle Elsa edusti isovanhempien sukupolvea.

Toinin äiti Elsa Eleonoora eli 1899-1966. Jouluaattona 1965

Elsa ja Toini olivat luonamme joulua viettämässä. Toini sanoi äitiään ”Mammaksi”. Toinin mukaan se vakiintui meidän perheen käyttöön. Valokuva on oivallinen muistin jatke. ”Piiri pieni pyöri”. Katset viestivät: Elsa katsoo piirin pienintä, 2-vuotiasta Hannaa, jota hän pitää kädessä. Elsa, Toinin äitiä kiinnostaa, miten pienen lapsen askel sopii muitten rytmien ja miten kolmatta jouluaan viettävä kokee suuren juhlan ja sen menoon liittyvän joulupukin, jota hän pitää kädessä.

Kahdesti Toini oli perheemme mukana ruskaretkellä Äkäslompolon kylässä Ylläksen tuntumassa.

Ammatinvalinta on ihmiselle elämänuraa koskeva olennainen kysymys. Käsitkseni mukaan Toini onnistui siinä poikkeuksellisen hyvin. Hän oli hankkinut ja omakseen ammatissaan tarvittavat taidot ja tiedot ja ammatin kiinteästi liittyvät asenteet. Tunnetun kertomuksen mukaan erään kerran kristillisen päähyveet, keskustelivat sopuisasti keskenään luodakseen neljännen hyveen. Nämä kardinaalilyhyveet usko, toivo ja rakkaus saivat syntymään sopuisasti neljännen hyveen, kärsivällisyyden.

Se on eritoten pedagogin hyve. Kärsivällisyys suhtautuu oppimattomuuteen opastavasti, levottomuuteen rauhoittavasti ja liialliseen suurpiirteisyyteen täsmäntävästi. Kärsivällisyyteen liittyy odottavaa viisautta. Toinilla oli myös tämä hyve, joka on siis uskon, toivon ja rakkauden summa.

Toini halusi olla lähellä äitiään, Elsa. Ennen pedagogin ammattiin opiskeluaan Toini toimi vuosina 1951-1954 Eurajoella terveysisarena. Useasti keskustelin Toinin kanssa vuosikymmenien mittaan Eorjoest, merkittävästä kunnasta, joka nyt tunnetaan Suomen sähköisimpänä kuntana. Ihmisistä kiinnostuneelle Eurajoki oli innoittava toimipaikka. Siellä saattoi päivästä toiseen tavata todellisia persoonallisuuksia.

Serkullani oli Eurajoella mittava työmaa, joka on pinta-alaltaan laaja. Toini suhtautui virkaansa modernisti. Viranhoidon tehokkaassa hoitamisessa Toinilla oli käytössään skootteri. Se lienee ollut italialainen Vespa. Se kiidatti häntä pitkin kahta viljavaa jokilaaksoa ja niiden välisiä metsäisiä harjanteita kylästä toiseen.

Toini suhtautui virkaansa modernisti. Tuolloin 1950-luvun alussa sisar valkoinen viiletti kiirehtiessään kylästä toiseen takin liepeet liehuen vaaliessaan kunnan asukkaiden terveyttä. Toini seurasi aikaansa, hän tiedosti olevansa viranhaltija, sen haltija. Hän oli hakenut virkaa, ja tullut siihen valituksi. Hän hoiti sen säädösten mukaisesti. Toini tunsu toimivansa kutsumustehtävässä hoitaessaan ja opastaessaan naapurikunnan asukkaita terveyteen. Lukuisat keskinäiset keskustelumme todistivat tämän. Eorjoki oli ja on monessa suhteessa ilmeikäs paikkakunta.

Toini opiskeli viran hoidon ohessa. Hän siirtyikin terveysisaren

Iloinen iltapäivätahtuma 8.10.2008. (Rauman ammattiopiston sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala) Kuvassa Toini Hollmén.

virasta opettajaksi Porin Sairaanhoidon oppilaitokseen.

Toini sovelsi pedagogiikan moderneimpia tapoja opettaessaan Porin Sairaanhoidon oppilaitoksessa. Näistä uusista pedagogisista virtauksista Toinin läheinen työtoveri Eeva Yrjänen kertoi tämän keskusteltaessa opetusmetodeista, joita Toini toteutti Porissa.

Kun olimme Rauman Sairaalan

huomattavan summan sukunsa toiminnan tukemiseen.

Tässäkin yhteydessä esitän kiitokset Eeva Yrjänelle ja Enni Hiekkasalolle asiantuntemuksesta Toinin hoitopaikkoja järjestettäessä.

Kiitoksia kaikille, jotka olitte Toinia saattamassa ja osallistumassa muistotilaisuuteen Raumalla Nuorten talossa..

Väinö Saarinen

Kuvassa (vas.) Elsa, Ulla, Hanna, joulupukki ja Toini vuonna 1965.

Lehden toimituskuntana Hollmén sukuneuvoston jäsenet

Nimi	Kotipaikka	Puhelin	Sähköposti
Alaranta Sakari	Raisio	040 551 4251	sakari.alaranta@elisanet.fi
Anttila Jouko, sihteeri	Lappi	0500 867 505	jouko.anttila@lappilainen.com
Haaslabti Mikko	Rauma	040 517 1409 02 823 5205	mikko.haaslabti@viishanke.fi
Hollmén Manu	Siikainen	040 552 7154 044 710 5395	manu.h@elisanet.fi
Hollmén Timo, puheenj.	Kaarina	0400 525 733	timo.hollmen@pp.inet.fi
Laiho Kari, rahastonh.	Laitila	0440 722 070	kari.mhy@lailanet.fi
Mäkinen Satu	Nousiainen	02 433 3342 050 408 4158	satu.makinen@nousiainen.fi
Pertola Mervi	Turku	050 524 7892	mervi.pertola@op.fi
Pertola Krister	Lappi	044 254 9505	
Pirilä Laura	Turku	040 556 7984	laura.pirila@fmnet.fi

Osoitepäivitykset

Osoitepäivitykset ja muut jäseniä koskevat tiedot sukuseuran sihteerille Jouko Anttilalle, Hinnerjoentie 736, 27260 Lappi. Puh. 0500 867 505, jouko.anttila@lappilainen.com.

Kalle ja Mylly -dokumenttielokuva tekemässä

Kirjoittaja sakari Alaranta on kirkonrakentaja Kosti Hollménin tyttären Inga Alarannan os. Hollmén, poika. Siten myllynrakentaja on hänen isoisänsä isoisa.

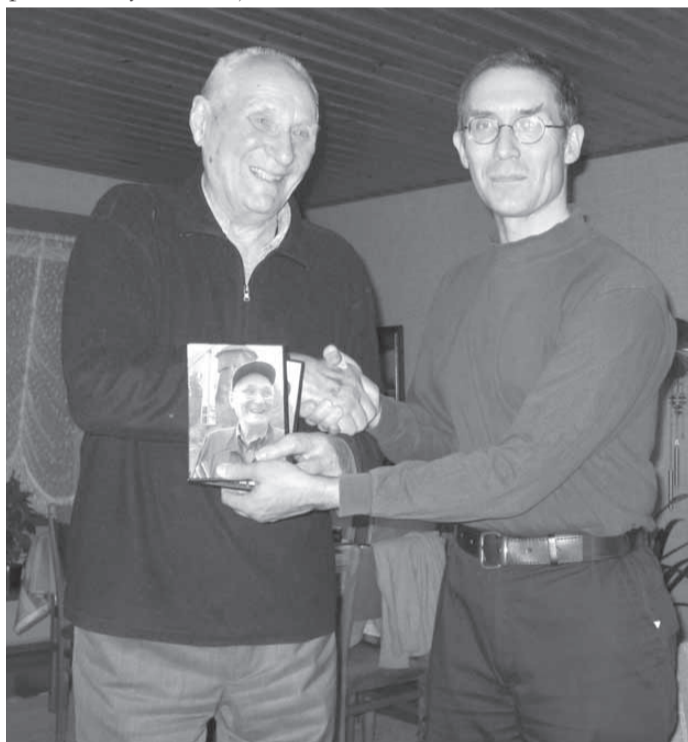
Eräänä syyskuuisena lauantaina viime vuonna ajoimme, Kuokkasen Sami ja minä, Lappiin Aliselle Haudalle Hollménin Kallea tapaamaan. Autoon oli pakattu dokumenttielokuvan tekoa varten kamera, sähkökaapelikelkoja ja valaisimia. Ajaessamme kasitietä Laitilan suuntaan tunsin oloni positiivisen jännittyneeksi. Samikin oli hyvällä tuulella, mutta suhtautui itse matkamme aiheeseen elokuvanteon ammattilaisen tyyneydellä. Kalle oli luvannut näyttää meille kuinka myllyä käytetään.

Sukuneuvoston siunauksella olin jo vuosia yrittänyt saada jonkun korjausrakentamisen ammatti tutkintoon tähtäävän tekemään opinnäytetyötä sukumme omistaman tuulimyllyn rakenteista ja tekniikasta. Olisihan nimittäin todella surkea tilanne, jos vaikka tulipalon jälkeen myllystä olisi jäljellä vain muistoja ja jokunen kuva. Asia ei kuitenkaan ollut rakentamisen oppilaitoksissa edennyt. Sukukokouksessa Salamakalliolla sain tietää että Kalle Hollmén on käyttänyt myllyä nuorukaisena. Pian sukukokouksen jälkeen tapasin kaupan parkkipaikalla Samin, jonka tiesin elokuvanteon ammattilaiseksi. Hetken mielijohdeesta kysyin, olisiko hänellä aikaa ja halua lähteä taltioimaan materiaalia tuulimyllystämme. Tärkeintähän olisi saada autenttista materiaalia talteen nyt kun se vielä olisi mahdollista. Työstäminen voisi tapahtua sitten joskus. Sami vastasi heti myöntävästi. Muutaman viikon päästä tästä olimme matkalla myllymälle.

Kalle oli valmistautunut tuloomme trahteeraamalla mainiot kahvit ja pikkuleivät. Ihastelimme upeaa palkintokokoelmaa ja kuuntelimme Kallen ampumaharrastukseen liittyviä hauskoja tarinoita. Vielä kahvitellessamme Sami lähti laittamaan kuvauskalustoa valmiiksi.

Matkallamme Kallen luokse Sami oli valistanut minua ensikertalaista dokumenttielokuvan tekemisestä. Meillä ei olisi käsikirjoitusta tukenamme. Kuvaustapahtuma olisi ainutkertainen. Aineistosta, jota keräisi ehkä kolmen tunnin verran, saisimme korkeintaan noin vartin mittaisen jutun. Siten myöhemmin tapahtuvaa työstämistä varten selkeät kysymykset Kallelle olisivat avuksi. Valo, puheäänen voimakkuus, ja tausta tulisi ottaa huomioon tilanteen mukaan.

Kuvaus alkoi myllyn edessä sateen kevyesti ripsissä ja Kallen kertoessa tuulista. Samin selkeässä ohjauksessa tunnelma oli alusta alkaen mukava. Aluksi etenimme kuvauksessa Kallen vastatessa kysymyksiini. Lievän alkujäykkyyden jälkeen vapauduimme. Kallen valmius vastata kysymyksiin sekä hänen kielensä selkeys oli hämmästyttävä. Jossakin kuvauksen vaiheessa huomaamattamme tapahtui se mitä dokumentin teossa voi parhaimmillaan toivoa. Kalle otti tilanteen haltuunsa. Hän kertoi, me kuljimme perässä myötäillen ja kuvaten.

Sakari luovuttamassa Kallelle Mylly-CD dokumenttia Kallen kotona Lapin Haudalla.

Iltapäivällä ajaessamme kotiin Samin kanssa tunsimme kokeneemme Kallen ansiosta jotakin hyvin ainutkertaista. Kallen läsnäollessa ruohottunut myllymäki ja hiljaa sen päällä seisova mylly elivät ja huokuivat koskettavia tarinoita. Kallen ja myllyn lähes inhimilliseltä vaikuttavan suhteen voi jotenkin ymmärtää kun tiedostaa että Kalle (tätä kirjoittaessani 92 v.) on elänyt myllyn vaikutuspiirissä yli puolet myllyn 162 vuoden iästä. Dokumentin alkuperäinen tavoite - kuvata myllyn rakenne ja toiminta - sai väistyä. Ymmärsimme velvollisuudeksemme työstää aineistosta koskettava tarina Hollmén –suvun jäsenille. Liki sata tuntia digitaalista materiaalin leikkausta, otosten järjestämistä, värierottelua, äänien vahvistamista ja vaimentamista, huu-liharpun soittoa ym. ja meillä on dokumentti upeasta parivaljakosta, kahdesta persoonasta – Kallesta ja myllystä. Sukumme ja omasta puolestani haluan esittää lämpimät kiitokset Kallelle hänen ratkaisevasta merkityksestään dokumentin tekemisessä. Omasta puolestani tunnen olleeni etuoikeutetussa asemassa, kun sain tilaisuuden tehdä työtä kanssasi.

KALLE JA MYLLY -dokumenttia

saa suoraan tuottajalta

Sakari Alaranta
Kaanaantie 23
21120 Raisio
puh. 040 551 4251

Karikon Myllyn

- rahtipalvelua
- viljan lajittelua, jauhatusta ja rynnintekoa
  - suoramyyntistä myllyn tuotteita

Om. Krister Pertola
Kaentie 94, Hauta, Lappi
Puh 044 254 9505

Lähde suvun kesäretkelle Turun saaristoon

Ensi kesän retki tehdään sunnuntaina 8.7.2012 bussimatkana Saariston rengastietä pitkin. Matka alkaa aamulla Raisiosta kohti Kustavia jatkuen yhteysaluksella Iniöön. Seuraava yhteysalus vie meidät Houtskariin. Siellä tutustumme kotiseutumuseoon ja ruokailemme ravintola Emmassa. Korppooseen siirrymme lossilla ja sieltä toisella lossilla Nauvoon. Tutustumme keskiaikaiseen kirkkoon ja juomme kahvit Majatalo Martassa. Paraisille siirrymme lossilla. Tutustumme Pohjolan suurimpaan kalkkivilvohokseen näköalapaikalta ja teemme kiertoajelun kaupungilla. Matka päättyy illalla Raisioon.

Matkan hinta on aikuisilta 50 euroa ja alle 16-vuotiailta lapsilta 20 euroa. Hinta sisältää bussimatkan, saaristo-oppaan palvelut, lounaan ja kahvin kahvileipineen, sisäänpääsymaksut ja laivamatkat.

Olemme varanneet kaksi linja-autoa oppineen Launokorven bussifirmasta.

Ilmoittautuminen viimeistään 31.5.2012 Timo Hollmenille puh. 0400 525733 tai sähköpostilla: timo.hollmen@pp.inet.fi. Ilmoittautumisen jälkeen osanottomaksu maksetaan seuran tilille FI96 4358 1040 0100 25 Ilmoittautuneille lähetetään tarkka ohjelma aikatauluineen.

Eturivin lajikkeet meiltä!

Jouko Anttila
p. 0500 867 505

Juha Pertola
p. 0500 123 406

Tommi Pirilä
p. 044 581 7079

Kalle Pertola
p. 0500 222 984

Tilasiemen www.tilasiemen.fi

Sakari Alaranta
apteekkar, FaT
Lääkekehityksen konsultointia

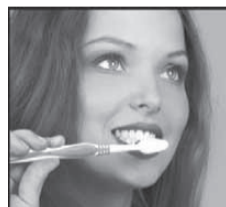

Urpo Yli-Kerttula

Sisä- ja reumatautien erikoislääkäri

Koskiklinikka, Hatanpään valtatie 1, 33100 Tampere
Ajantilaus puh. 03 250 6506

LAURA PIRILÄ
Sisätautien, geriatrian ja reumatologian erikoislääkäri
Lääkäriasema Pulssi
Humalistonkatu 9-11, 20100 Turku

Eteläranta 2,
28100 Pori
Keskus (02) 630 5400
teham@teham.fi
www.teham.fi

Hampaat hymyyn
Teljän
HAMMASLÄÄKÄRIASEMA

HIDEX
Personal Life Science
www.hidex.com

LEIMET
Piling Quality

Osta itsellesi tai lahjaksi sukukirjoja ja muita suvun tuotteita

- Poutala-Hollmén sukukirja 25 euroa
- Uudempi sukukirja 20 euroa
- Adressi 5 euroa
- Sukuviiri 85 euroa
- Pinssi ja riipus 12 euroa
- Myllyn pienoismallin piirustukset 15 euroa
- Kalle ja Mylly CD 10 euroa

Näitä kaikkia on saatavissa Ville Pertolalta Lapista puh. (02) 8261 065 tai 0500 922 664